

1 Jon

Bänep iron kädet kowata kowata täŋpeŋ kuŋatta manbiŋam

Manbiŋam Irit ikek u kwawak ahäŋkuk

¹ * Manbiŋam, irit kehäromi nkek unitäŋo mebärini yäŋahäk täkamäŋ. Manbiŋam u imaka u ba u nämo ahäŋirä itkuk. Manbiŋam unitä man yäŋirän nadäŋkumäŋ. U kuŋarirän dapunintä kaŋkumäŋ. Ba ketnintä imaka, injtpäŋ-nadäŋkumäŋ. ² * Irit kehäromi täŋo mähemi u kwawak ahäŋirän kaŋkumäŋo u yäŋahäk täkamäŋ. U Anutu Nankät itkumänopäŋ ahäŋ nimiŋkuo unitäŋo mani biŋam täwet täkamäŋ. ³ Täŋpäkaŋ nin Anutu Nan ba iniken Nanaki Jesu Kristo ukät bänep kubägän terak it täkamäŋ unita in nin yäpurärätkäŋ bok udegän kaŋ itna yäŋpäŋ mani biŋam täwet täkamäŋ. Imaka dapunintä kaŋkumäŋ ba jukunintä nadäŋkumäŋo upäŋ yäŋahäŋpäŋ täwet täkamäŋ. ⁴ * Bureni-inik, bänep oret-oretnin tokŋek-inik pat nimitak u inken udegän tokŋek-inik pat tamiton yäŋpäŋ mani biŋam ɻo kudän täŋpäŋ tamikamäŋ.

Peŋyäŋek-kengän kuŋat täkäna

⁵ * Jesutä manbiŋam yäŋahäŋirän nadäŋkumäŋo u täwet ahäkamäŋ. Uwä ɻode; Anutu uwä peŋyäŋek. Uken bipmäŋ urani kubä nämoink

* **1:1:** Jon 1:1-2,4; 1Jo 2:13-14 * **1:2:** Jon 1:14 * **1:4:** Jon 16:24 * **1:5:** 1Ti 6:16; Jem 1:17

itak. **6 *** Unita nin Anutu-kät bänep kubägän täjpeñ kunjat täkamäj yäj yänkañ bipmäj urani gänañ pen kuñatnero uwä, mannin u bureni nämo, jopman yäne. Täjkañ kädet bureni nämo iwatne. **7 *** Täjväkañ Anutu u peñyäjek unita nin peñyäjek-ken kuñatpäjä, äbot täjpani notniyekät nin bämopnин-ken bänep kubägän irit ahäjäpäj pat täyak. Ude kuñaritna Anutu nanaki Jesu, unitäjo nägaritä mominin kudup ärut-paktaj nimik täyak.

8 * Täjväkañ äma kubätä momi nämo täk täyat yäj yäweko uwä man bureni äma uken nämoinik parirän bänepi jop yäj-iknjarek. **9** Upärkañ mominin Anutu iñamiken yäjähänawä Anututä iniken yäjkehäromtak mani u iwatpäj kädet siwoñi ñode täj nimek; U mominin peñ nimipäj momi täjä garok bänepnин-ken pätak u ärut-paktaj nimek. **10** Täjväkañ nin momi nämo täjpani yäj yäjäpäjä Anutu u jopman yäwani yäj yäne. Ba Anutu täjä man siwoñi nin bänepnин-ken nämoinik irek.

2

1 * Äpetnaye nanaknaye, intä momi nämo täneñta manbiñjam ño kudän täj tamitat. Täj, in momi täjäpäjä ñode nadänej; Äma kubä Anutu iñamiken nin gärak it täyak. Uwä äma siwoñi-inik, Jesu Kristo. **2 *** Täjväj Kristo ini kumbuko uterak Anututä mominin peñ nimik täyak. Täjväkañ nintäjogän nämo, Jesu u komen äma kuduptagän täjä momi täga ärutpak täwek.

* **1:6:** 1Jo 2:4 * **1:7:** Jon 3:21; Ais 2:5; Hib 9:14; Rev 1:5, 7:14

* **1:8:** Sam 32:5; Snd 28:13 * **2:1:** Hib 7:25, 9:24 * **2:2:** Jon 1:29, 11:52; Kol 1:20; 1Jo 4:10,14

Anututa nadäηpäηjä jide kuηaren?

3 Nin Anutu täjo baga man nadäηpäη buraminero uwä, eruk nininta ηode täga nadäne; Bureni, nin Anututa nadäkamäη yäη täga nadäne.

4* Täηpäkaη, äma kubätä Näk Anututa nadätat yäη yäηkaη unitäηo man kädet siwoηi nämo iwareko uwä man bureni bänepi-ken nämo parirän jopman yäwek. **5-6** Täη, äma ehutpäη Anutu täjo man kädet siwoηi iwat täkaη unita ηode täga yäne; Äma u Anututa gäripi bureni-inik nadäk täkaη. Täηpäkaη äma kubätä näk Anutu-kät kuηat täkamäk yäη yäweko uwä Kristotä kädet täga u ba u täk täηkuηo udegän täηpek. Unita nin udegän täηpäηä nin kubäkubätä ηode täga nadäne; Bureni, näk Anutu-kät kuηat täkamäk yäη nadäne.

7* Nanaknaye, man kädet kodakipäη nämo täwetat. Nämoinik, uwä biηjam bian nadäηkuηo u ba baga man pengän nadäηkuηo upäη täwetat. **8*** Bureni, man kädet u biani upäηkaη kodaki. Unitäηo bureni Jesu täjo irit kuηat-kuηariken kwawak ahäηirän kaηkuη ba in täjo irit kuηat-kuηatjinken udegän unitäηo bureni kwawak ahäηak. Bureninik, peηyäηek burenitä äbäηpäη bipmäη urani iwat kirewayäη täyak.

9* Täηpäkaη äma kubätä Näk peηyäηek gänaη kuηat täyat yäη yäηkaη noripak kubäta kokwawak nadäηpäη kuηat täyak u bipmäη urani-ken pen itak. **10*** Täη, äma noriye nadäη yämikinik täηpäη bänep iron kädet iwat täkaη uwä Anutu täjo

* **2:4:** 1Jo 1:6,8 * **2:7:** 2Jo 5-6; 1Jo 2:24, 3:11 * **2:8:** Jon 13:34; Rom 13:12; Jon 1:9 * **2:9:** 1Jo 3:10,15; 1Jo 4:20 * **2:10:** Jon 11:9; Rom 14:13

penyänek gänaŋ kuŋat täkaŋ. Ude kuŋarirä imaka kubätä täŋpewän goret kubä täga nämo täneŋ. [11 *](#) Täŋpäkaŋ äma noriyeta kokwawak nadäŋ yäpmäŋ kuŋat täkaŋ uwä bipmäŋ urani gänaŋ itkaŋ. Äma udewani uwä bipmäŋ urani gänaŋ itkaŋ dapuri itpiŋpewän kädet upäŋ kuyat yäŋ nämo nadäwän tumäk täkaŋ.

[12 *](#) Unita nanaknaye, Kristo täŋo kumäk-kumäki terak Anututä momijin peŋ taminjuko unita man kudän ḥo täŋ tamitat.

[13 *](#) Täŋpäŋ nanaye, in äma bian yäput penpäŋ itkukotä itak u nadäŋ imikinik täk täkaŋ unita man ḥo kudän täŋpäŋ tamitat.

Ba ämawewe gubaŋnaye, in Äma Wakikät ämik täŋpäŋ kehäromini yäpmäŋ äpuŋo unita man ḥo kudän täŋpäŋ tamitat.

Täŋpäŋ nanaknaye, in Nanta nadäkaŋ unita man ḥo kudän täŋpäŋ tamitat.

[14](#) Ba nanaye, in äma bian yäput penpäŋ itkukotä itak unita nadäkinik täk täkaŋ unita man ḥo kudän täŋpäŋ tamitat.

E, ämawewe gubaŋnaye, in Anutu täŋo man bänepjin-ken itinik täyak unita kehäromijin nikek itkaŋ. Kehäromijin nikektä Satan täŋo kehäromini yäpmäŋ äpuŋo unita man ḥo kudän täŋpäŋ tamitat.

Nin kome täŋo gärip nämo iwatne

* [2:11:](#) Jon 11:10, 12:35 * [2:12:](#) 1Ko 6:11 * [2:13:](#) 1Jo 1:1

15 * In imaka imakata komen ämawebetä gäripi nadäk täkaŋ udegän nämo nadäneŋ. Ba gäripjin kome täjo tuŋum mebäri mebäri uterakgän nämo peneŋ. Täŋkaŋ äma kubätä kome täjo irit kuŋatkuŋat ba tuŋum unita gäripi nadäŋpeŋ kuŋareko uwä äma unita ɻode nadäne; U Anututa gäripi nämo nadäk täyak. **16 *** Täŋpäkaŋ kome täjo tuŋum uwä ɻode; Bänep biani täjo nadäŋ gärip, yabäŋgärip ba nininta nadäna ärowani täktäk. Imaka kuduptagän u kome täjo bijam, Anutu Nanken nanik nämo. **17 *** In nadäkaŋ? Kome ini ba kome täjo tuŋum u kudup paot-inik api täneŋ. Upäŋkaŋ ämawewe Anutu täjo gärip iwat täkaŋ uwä kadäni käroni, tärek-täreki nämo, pen api it yäpmäŋ äroneŋ.

Kristo täjo iwan mäde ut yämine

18 * Nanaknaye, kadäni pähap keräp täyak! Kadäni u keräp taŋirän Kristo täjo Iwan pähap api ahäwek yäŋ nadäŋkuŋ. Eruk, mäyap ahäŋkuŋo itkaŋ unita kadäni keräp täyak yäŋ nadäk täkamäŋ. **19 *** Täŋpäkaŋ iwan uwä äbot täŋpani nin bämopninnenken itkuŋopäŋ nibä kätäŋpeŋ kuŋkuŋ. Nibä kätäŋpeŋ kuŋkuŋo unita ɻode nadäkamäŋ; Uwä ninkät nanik nämo. Ninkät nanik bureni-inik täŋpän yäwänäku, äma uwä ninkät pen itkäne. Upäŋkaŋ kuŋkuŋo unita ɻode niwoŋjärek täkaŋ; U ninkät nanik nämo.

20 * Täŋpäkaŋ iron, Kudupi Ämatä tamiŋkuko u inken itak unita in kudup man bureni nadäk

* **2:15:** Rom 8:7 * **2:16:** Rom 13:14; Jem 4:16; 1Pi 2:11 * **2:17:**
Mat 7:21; 1Ko 7:31 * **2:18:** 1Pi 4:7; Mat 24:5,24; 2Jo 7 * **2:19:**
Apos 20:30; 1Ko 11:19 * **2:20:** 1Ko 2:15; 1Jo 2:27

täkañ. ²¹ Manbiñam ñowä man burení täjo mebäri täwetpäj täwoñärekta nämo kudän täj tamitat. Nämo, in man burení nadäwä tärewäpäj man burenitä jopman nämo pewän ahäk täkañ yäj nadäk täkañ. ²²* Eruk, jop manman yäwani u netä? Jop manman yäwani uwä man ñode yäk täkañ; Jesu u äma Anututä bian iwoyäjkuko wäpi Kristo u nämo yäj yäk täkañ. Äma man ude yäwani uwä Anutu ba Jesu Kristota mäde ut yämik täkañ. U Kristo täjo iwan ubayäj. ²³* Bureni-inik! Äma Nanakita mäde ut imik täkañ uwä Nani Anututa udegän täk täkañ. Täj, äma Nanakita nadäkinik täk täkañ uwä Nani Anututa udegän nadäk täkañ.

²⁴ Unita man bian nadäñkuño u pen iyap tanjpäj injt täkot. In man bian nadäñkuño ugän iwaräwä kadäni kadäni Anutu Nanak ba Nan inkät kentäñpäj api kuñatnej. ²⁵* Täñpäkañ Kristotä imaka nimikta yäjkehäromtak man yäjkuko uwä ñode; Irit kehäromi api tamet yäj yäjkuk.

²⁶ Notnaye, äma ätutä in bänep nadäk-nadäkjin putärekta jopman täwet täkañ unita manbiñam ño kudän tänpäj tamitat. ²⁷* Ude täj tamik täkañ upäjkä Kristotä in Munapikpäj piñ tabatkuk. Piñ tabatkuko uwä inken pen irirän in nadäknadäk tägata nämo wäyäkñek täkañ. Nämo, Munapiktä ini imaka kudup täwetpäj täwoñärek täyak. Täñpäj man täwetpäj täwoñärek täyak uwä jopi kubä nämo, burenigän. Unita Munapiktä täwetpäj täwoñärek täyak udegän in Kristo-kät kentäñpäj kuñat täkot.

* ^{2:22:} 1Jo 4:3; 2Jo 7 * ^{2:23:} Jon 5:23, 15:23; 1Jo 4:15, 5:1; 2Jo 9

* ^{2:25:} Jon 3:15, 6:40 * ^{2:27:} Jon 16:13

Anutu täjo nanakiye bureni

28 * Unita nanaknaye, äneŋi täwera nadäwut; In Kristo-kät kentäŋpäŋ kuŋat täkot. Udegän täjä yäpmäjä kuŋtäŋgän Kristo kwawak ahäwayäj täyak-ken uken nin umun nämo api täne. Nämoink, nin iŋamiken mäyäk ba nadäwätäk kubä nämo api täne. **29 *** Täŋpäkaŋ in ɻode nadäk täkaŋ; Kristo u siwoŋi-inik. Ude nadäk täkaŋ unita ɻode imaka nadäk täkaŋ; Ämawebe mani buramiŋpäŋ siwoŋi kuŋat täkaŋ uwä Anututä bäyan yepmaŋpani.

3

1 * Wisiknin! Nantä ninta nadäj nimiŋkuko u inide kubä! U nadäj nimikinik täŋpäŋ wäpnin Nanaknaye yäj niwerani. Bureni-inik, nin unitäjo nanakiye-inik itkamäj. Upäŋkaŋ komen ämatä Anututa nämo nadäk täkaŋ unita ninta udegän nämo nadäwä tärek täkaŋ. **2 *** Notnaye, nin apiŋo Anutu täjo ironjiniye bureni itkamäj upäŋkaŋ kämiwä jide api äworeŋpäŋ itne yäj ket nämo nadäk täkamäj. Upäŋkaŋ ɻode nadäk täkamäj; Kristotä kwawak ahäwayäj täko uken nin ini bumik api äworene. Bureni-inik, kadäni uken Jesu u jidewanipäŋ kwawakinik api kaŋpäŋ nadäne. **3** Täŋpäŋ ämawebe Kristota itsämäk täkaŋ uwä, kådet wakiwaki täjo garok mäde ut imiŋpäŋ pakigän kuŋat täkaŋ, Kristotä paki, kuräki-inik it täyak ude.

4 Ämawebe momi täk täkaŋ uwä, Anututa ärowani täjä imik täkaŋ. Bureni, momi täktäktä Anutu täjo

* **2:28:** 1Jo 3:2, 4:17 * **2:29:** 1Jo 3:7,10 * **3:1:** Jon 1:12-13;
Jon 16:3 * **3:2:** 2Ko 3:18; Plp 3:21

baga man irepmiit täyak. Ba ɻode imaka nadäk täkaŋ; Kristo u mominin ärut täŋpä kukta äpuk. ⁵* Täŋpäkaŋ Kristo ini, momi kubä nämo. ⁶* Unita ämawewe Kristo-kät kentäŋpäŋ kuŋat täkaŋ uwä momi täjo kädet gwäk pimiŋpäŋ nämo iwat täkaŋ. Äma kubätä gwäk pimiŋpäŋ momi täkgän täkgän täŋpayäŋ täko unita ɻode yäne; U Kristo nämo kak täyak ba unita nämo nadäk täyak yäj nadäne.

⁷* Unita nanaknaye, äma kubätä yäŋ-täkŋatpäŋ kädet goret kubä terak tämagureko unita watä ket itneŋ. Kristo u siwoŋi-inik, unita Kristo ude kaŋ itnayäŋ nadäŋpäŋä kädet siwonjigän iwatneŋ. ⁸* Täŋpäkaŋ yäput peŋpäŋ äma waki Satantä momi täŋkukotä pen täŋ yäpmäŋ äbätag. Unita äma gwäk pimiŋpäŋ momi täk täkaŋ uwä Satan täjo nägät moräk. Upäŋkaŋ Anutu täjo nanaki u mebäri ɻodeta äpuk; Satantä epän waki täk täyak u peŋ awähutta äpuk.

⁹* Täŋpäkaŋ Anutu täjo nanakiye burení uwä momi täkgän täkgän nämo täk täkaŋ. Nämoinik, Anututä iniken mebäri äma udewani bänepi-ken pewän ahäŋirän Anutu täjo nanakiye burení ahäŋkuŋo unita momi kädet täga nämo iwatneŋ. ¹⁰ Unita äma netätä Anutu täjo nanakiye burení ude itkaŋ ba netätä Satan täjo nanakiye ude itkaŋ yäŋ nadäna yäŋpäŋ ɻode yabäŋpäŋ-nadäneŋ; Äma kädet siwoŋi nämo iwat täkaŋ uwä Anututa biŋam nämo. Ba äma äbot täŋpani ätuta iron kädet nämo täŋ yämik täkaŋ uwä Anutu täjo nanakiye nämo.

* **3:5:** 2Ko 5:21; 1Pi 2:22-24; 1Jo 2:2 * **3:6:** Rom 6:1-2,14; 1Jo 3:9 * **3:7:** 1Jo 2:29 * **3:8:** Jon 8:44 * **3:9:** 1Jo 5:18

Iron kädet bureni täjo man

11 * Manbiŋjam bian-inik nadäŋkuŋo uwä ŋode; Nin iron kowata kowata täne. 12 * Ude täŋkaŋ Ken täjo kädet nämo iwatne. Ken uwä äma wakita biŋjam itpäŋ iniken noripaki-inik kumäŋ-kumäŋ utkuk. Kentä noripaki mebäri imata utkuk? Uwä ŋode; Ken u täktäki waki. Täŋpäkaŋ noripaki täjo täktäki uwä siwonji.

13 * Unita notnaye, komen ämatä iwan täŋ tamiŋirä nadäwätäk täŋpäŋ nämo kikŋutneŋ. Imata, u iron kädet nämo iwat täkaŋ unita. 14 * Upäŋkaŋ nin äbot täŋpani notniye nadäŋ yämikinik täk täkamäŋ unita bureni ŋode nadäk täkamäŋ; Nin kumäŋ-kumäŋ kädet irepmitpäŋ iritta biŋjam täkamäŋ. Täŋpäkaŋ äma iron kädet nämo iwat täkaŋ uwä kumäkta biŋjam pen itkaŋ. 15 * Bureni-inik! Äma noripakta kokwawak täŋpeŋ kunjat täkaŋ uwä Anutu ijamiken äma kumäŋ-kumäŋ däpani ude it täkaŋ. Täŋpäŋ äma udewanita ŋode nadäkamäŋ; Äma kumäŋ-kumäŋ däpmäk täkaŋ uwä irit kehäromita biŋjam nämo.

16 * Iron kädet bureni uwä ŋode kaŋpäŋ nadäk täkamäŋ; Kristötä ninta yäŋpäŋ komi nadäkta nadäwätäk nämo täŋpäŋ iniken gupi iniŋ kirenkuk. Ude täŋ nimiŋuko unita nin udegän äbot täŋpani notniyeta yäŋpäŋ gupnin iniŋ kirekta nämo bitnäne. 17 * Unita äma tuŋum ikektä äbot täŋpani noripaki kubä imaka u ba unita wäyäkŋeŋirän

* 3:11: Jon 13:34 * 3:12: Stt 4:8 * 3:13: Mat 5:11-12; Jon 5:18-19 * 3:14: Jon 5:24; 1Jo 2:11; Mat 5:21-22 * 3:15: Rev 21:8 * 3:16: Jon 13:1; Gal 1:4; 1Te 2:8 * 3:17: Lo 15:7

kaŋkaŋ butewaki nadäŋpäŋ nämo täŋkentäŋ imeko uwä jide täŋpäŋ bänep iron Anutu-ken nanik bänepna-ken itak yäŋ nadäwek? **18 *** Unita nanaknaye, nin notniyeta nadäkinik täkamäŋ yäŋ menin-tägän jop nämo yäne. Nämoinik, nin bureninik nadäŋ yämiŋpäŋ iron burení u kwawak pena ahäneŋ.

19 Ude täŋkaŋ nininta ɻode täga nadäne; Nin man burení-iniktä bäyaŋ nipmarjpani yäŋ nadäne. Ude nadäŋkaŋ Anutu iŋamiken täŋumun-umun terak nämo kuŋatne. Nämoinik, bänepnintä bätakigän itpäŋ Anutu iŋamiken säkgämän kuŋatne. **20** Unita bänepnin kubäkubätä Anutu iŋamiken goret täyan yäŋ niwerawä ɻode nadäne; Anutu imaka kudup nadawän tärewani unitä bänepnin täŋo nadäk-nadäk nadawän tärek täkaŋ.

21 * Täŋpäkaŋ bänepnin kubäkubätä goret täyan yäŋ nämo niwerawä Anutu iŋamiken nadawätäk ikek nämo, täga kuŋatne. **22 *** Ude täŋkaŋ mani buramijpäŋ gäripini iwat täkamäŋ unita imaka kubäta yäŋapinjtna nadäŋ nimik täyak. **23 *** Täŋpäŋ man minji niwet täyak uwä ɻode; Nanaki Jesu Kristo unita nadäŋ imikinik täŋpäŋ iron kowata kowata täneŋ, peŋ niwetkuko udegän. **24 *** Täŋpäkaŋ ämawebe mani buramik täkaŋ uwä Anutu-kät kowat kwasikorän täŋpäŋ kuŋat täkaŋ. Täŋkaŋ nin udegän täŋitna Munapik Anututä peŋ nimiŋkuko unitä ɻode niwoŋärek täyak; Anutu ninkät kentäŋpäŋ itkamäŋ.

* **3:18:** Jem 2:15-16 * **3:21:** Hib 4:16 * **3:22:** Mat 21:22

* **3:23:** Jon 6:29; 13:34 * **3:24:** Rom 8:9; 1Jo 4:13

4*Profet jopi-jopita watä ket itnej*

1 * Notnaye, äma ätutä Anutu wäpi terak man u ba u yänjahäypäj täwet täkaŋ u bäräjeŋ bureni yäj nämo nadäneŋ. Nämoinik, man u Anutu-ken nanik ba kubäken nanik yäj nadäkta ket yänhpäj-nadäneŋ. Nadäkaŋ? Apiŋo, profet jopi-jopi komeni komeni kudup it morekaŋ. Unita man bureni ba man jopi niwetkaŋ yäj ket nadäna yänhpäjä ɻode nadäneŋ; **2** * Äma ätutä man bureni ɻode yäk täkaŋ; Jesu Kristo, Anututä ämawebeniye täŋkentäŋ yämikta bian iwoyänkuko u äma äworeŋpäj kome terak kunatkuk. Eruk, äma man ude yänjahäk täkaŋ uwä Anutu-ken nanik, Anutu täŋo Munapik ikek yäj nadäneŋ. **3** * Täŋ, äma Jesuta ude nämo yäk täkaŋ uwä Anutu-ken nanik nämo, Munapik bureni ikek nämo. Nämoinik, äma udewanitä man yänjahäk täkaŋ uwä Kristo täŋo Iwan unitäŋo nadäk-nadäki ugänpäj yänjahäk täkaŋ. Täŋpäkaŋ Kristo täŋo Iwan u api ahäneŋ yäj mani biŋam bian nadäŋkuŋo uwä kome terak ɻo uku ahäŋkuŋo itkaŋ.

4 * Nanaknaye, in Anututa biŋam täŋpäŋ bänepjin täŋkehärom taŋpäŋ profet jopi-jopi u nämo nadäŋ yämiŋpäŋ yärepmitpäŋ itkaŋ. Imata, Munapik inken itak unitäŋo kehärominitä komen äma täŋo mähemi, äma waki unitäŋo kehäromini irepmi-tak. **5** * Täŋpäkaŋ profet jopi-jopi uwä kometa biŋam unita mani uwä kome terakta biŋamgän.

* **4:1:** Mat 7:15; 1Jo 2:18; 2Jo 7; 1Te 5:21 * **4:2:** 1Ko 12:3 * **4:3:**
1Jo 2:18; 2Jo 7 * **4:4:** Mat 12:29; 1Jo 5:4-5 * **4:5:** Jon 15:19

Mebäri unita komen ämatä juku peñpäj mani nadäk täkaŋ. ⁶* Upäŋkaŋ ninwä Anutu-ken nanik unita ämawewe Anututa nadäkinik täk täkaŋ uwä mannin nadäj nimik täkaŋ. Täj, äma Anututa biŋam nämo itkaŋ uwä mannin nämo nadäj nimik täkaŋ. Mebäri uterak äma man niwetta äbäk täkaŋ unitäjo bänep nadäk-nadäki täga yäpmäj danine. Äma udewanitä nintäjo man nadäj niminejo uwä man bureni yäŋahäwani yäj nadäne. Täj, nintäjo man nämo nadäj niminejo uwä man jop manman yäwani yäj nadäne.

Iron kädet bureni u Anutu-ken nanik

⁷* Notnaye, bänep iron kädet bureni-inik u Anutu-ken nanik unita äbot täŋpani ämawewe in bänep iron kowata kowata täŋpeŋ kuŋatneŋ. Ämawewe bänep iron kädet bureni iwat täkaŋ uwä Anututä bäyaŋ yepmaŋpani ba Anutu täŋo mebäri nadäkaŋ. ⁸* Anutu ini bänep iron mähemi unita ŋode nadäne; Äma bänep ironi nämo uwä Anututa bureni nämo nadäkaŋ. ⁹* Täŋpäkaŋ Anututä bänep ironi kwawak niwoŋäreŋkuko uwä ŋode; Nanaki Jesu uterak irit kehäromita biŋam täŋput yäj nadäŋpäj Nanaki tepi kubägän kome terak ŋo tewän äpuk. ¹⁰* Bureni-inik, bänep iron täŋo mebäri-inik uwä ŋode; Nintäjukun Anututa nadäj imikinik nämo täŋkumäj. Nämo! Anututä jukun ninta nadäj nimikinik täŋpär mominin ärut täŋpän kukta nadäŋpäj Nanaki iniŋ kireŋkuk.

¹¹* Notnaye, bureni, Anututä iron pähap ude

* **4:6:** Jon 8:47 * **4:7:** 1Jo 2:29 * **4:8:** 1Jo 4:16 * **4:9:** Jon 3:16 * **4:10:** Rom 5:8-10; 1Jo 2:2 * **4:11:** Mat 18:33

täj nimiŋkuko unita äbot täŋpani notniyeta udegän nadäj yämikinik täne. ¹²* Nadäkaŋ? Äma kubätä Anutu nämoinik kaŋkuko upärkaŋ nin notniye kowat nadäj imän täk täkamäj unitä kwawak ḥode niwoŋäretak; Anutu u ninkät itkamäj, ba Anutuken nanik bänep iron kädet bureni-inik u ninken itinik täyak.

¹³* Anututä iniken Munapiki nimiŋkuko uterak bureni ḥode nadäkamäj; Anutu ninkät irirän nin udegän Anutu-kät it täkamäj. ¹⁴* Täŋpäkaŋ Nanintä komen ämawebe yápätägakta Nanaki inij kireŋkuko u kaŋkumäj. Kaŋkumäjo unita mani biŋam u yäŋahäk täkamäj. ¹⁵* Unitä ämawebe nadäkinikitä Jesu u Anutu täŋo Nanaki yäŋ nadäŋpäj yäŋahäk täkaŋ unita ḥode nadäk täkamäj; Anututä ämawebe ukät irirän ämawebe u udegän Anutu-kät it täkaŋ. ¹⁶* Täŋpäkaŋ Anututä ninta nadäj nimikinik täk täyak u bureni-inik yäŋ nadäŋpäj bänepnin täŋ-kehäromtak täkamäj.

Bureni-inik, Anutu u bänep iron kädet täŋo mähemi. Unitä ämawebe bänep iron kädet bureni u iwat täkaŋ uwä Anutu-kät it täkamäj yäŋ nadäneŋ. Ba Anututä ninkät itinik täk täyak yäŋ nadäneŋ. ¹⁷* Nadäkaŋ? Anututä bänep iron käderi bänepnin-ken pewän ahäk täyak u injt-inik täŋpäŋä kowata yäpmäk-yäpmäk kadäni pähap uken Anutu injamiken nadäwätäk ikek nämo täga api itne. U mebäri ḥodeta; Kome terak ḥoken Jesu täŋo kädet kuroŋ iwat täkamäj unita. ¹⁸Täŋpäkaŋ

* **4:12:** Jon 1:18; 1Jo 2:5-6 * **4:13:** 2Ko 1:22; 1Jo 3:24 * **4:14:** Jon 3:17 * **4:15:** 1Jo 5:5 * **4:16:** 1Jo 4:8 * **4:17:** 1Jo 2:28

Anutu täjo bänep iron kädet toknejpäj pat täyakken umun kubä nämo itak. Imata, bänep iron kädet säkgämän unitä umun iwat kirek täyak. Upäŋkaŋ umun täjo mebäri uwä ɻode; Kowata waki käwep api kaŋ-ahäwet yäj nadäk täkaŋ unitä täŋpewän umun pähap nadäk täkaŋ. Unita ɻode nadäkamäj; Äma umun ude täk täkaŋ uwä Anutu täjo bänep iron kädet bänepi-ken pat imikinik nämo täyak. Nämoinik!

¹⁹ Täŋpäkaŋ iron kädet iwat täkamäj u mebäri ɻodeta iwat täkamäj; Anututä jukun nadäŋ nimikinik täŋkuko unita. ²⁰ Unita äma kubätä Nák Anututa gäripi-inik nadätat yäj nadäŋkaŋ noriyeta kokwawak nadäŋpäj kuŋat täyak uwä jopman yäwani. Noripak dapuritä käwani unita gäripi nämo nadäŋkaŋ jide täŋpäj Anutu dapuritä nämo käwani unita gäripi nadäwek? Nämoinik! ²¹* Täŋpäkaŋ Jesutä jukuman ɻode nimiŋkuk; Äma kubätä Anututa gäripi nadäŋpäjä äbot täŋpani noriyeta udegän nadäŋ yämek.

5

Anutu täjo nanakita nadäŋ imikinik man

¹* Ämawebe Jesu u äma Anututä ämawebeniye täŋkentäkta bian iwoyawani wäpi Kristo ubayäŋ nadäkinik ude täk täkaŋ uwä Anutu täjo nanakiye bureni, Anututä ini bäyawani. Unita ämawebe Anutu Nanta gäripi nadäk täkaŋ uwä Nan täjo nanakiyeta udegän gäripi nadäŋ yämic täkaŋ. ² Täŋkaŋ nin Anutu täjo nanakiyeta gäripi nadäk

* **4:21:** Mat 5:44-45; Mak 12:29-31 * **5:1:** 1Jo 4:15

täkamäj yäj jop täga nämo yäne. Nämo, Anututa gäripi nadäηpäj mani buraminero uyaku ude täga yäne. ³* Bureni, Anututa gäripi nadäηpäjä, mani buramine. Täηkaη nintä Anutu täjö jukumani u täga iwatnaηi. U bäräpi nämo. ⁴* Unitäjö mebäri ηode; Ämawebe Anutu täjö nanakiye buren-i-nik itkaη u kuduptagän kome täjö kehäromi yäpmäj äpäkta kehäromi nikek itkaη. Täηkaη kehäromi uwä nadäkinikn. Unitä kome täjö kehäromi yäpmäj äpäk täkamäj. ⁵* Eruk, netätä kome täjö kehäromi täga yäpmäj äpneη? Ämawebe Jesu u Anutu täjö Nanaki yäj nadäkinik ude täk täkaη u.

⁶* Jesu Kristo uwä äma, ume ba nägät ikek äbuko u. Ume nikekğän nämo äbuk. Ume ba nägät ikek unitä äbuk. Ude täjirän Munapik, man bureni yäηahäwani unitä Man u bureni yäj yäηpäj yäηahäk täyak. ⁷Ude unita imaka yaräkubätä Jesu täjö mebäri yäηahäk täkaη. ⁸* Yaräkubä uwä ηode; Munapik ini, ume, ba nägät. Täηpäkaη yaräkubä uwä yäηmeham-meham taηpäj Jesu täjö mebäri kubägän yäηahäk täkaη. ⁹* Täηpäkaη ämatä man yäηirä nadäj yämik täkaη. Upäηkaη Anutu u Anutu unita man bureni yäηahäk täyak. Täηkaη man bureni uwä äma täjö man irepmi morek täyak. Man bureni u Nanakita yäηahäk täyak. ¹⁰* Unitä äma Anutu täjö Nanakita nadäkinik täk täkaη uwä man bureni, Anututä yäηahäk täyak u bänepi-ken itinik täk täyak. Täj, äma, Anutu täjö man unita

* **5:3:** Jon 14:15,23-24; 2Jo 6; Mat 11:30 * **5:4:** Jon 16:33 * **5:5:**
Rom 8:37; 1Jo 4:4 * **5:6:** Jon 1:29-34 * **5:8:** Jon 15:26 * **5:9:**
Jon 5:32-37; Jon 8:18 * **5:10:** Gal 4:6

nadäkinik nämo täk täkaŋ uwä Anutu uwä jopman yäwani yäj nadäk täkaŋ.

11 Täŋkaŋ man burení uwä ɻode; Anututä irit kehäromita biŋam nipmaŋpän itkamäŋ. Täŋpäkaŋ irit kehäromi unitäjo mähemi u Nanaki ubayäŋ.

12 * Ämawebe Nanaki-kät kwasikotpäŋ kuŋat täkaŋ uwä irit kehäromita biŋam täk täkaŋ. Täŋ, ämawebe Nanaki-kät nämo kwasikotpäŋ kuŋat täkaŋ uwä irit kehäromita biŋam nämo täk täkaŋ. Nämoinik!

Jukuman ätu

13 * Ämawebe Anutu täŋo Nanakita nadäkinik täk täkaŋ, inta man kudän ɻo mebäri ɻodeta kudän täŋpän tamitat; Inä irit kehäromita biŋam täkamäŋ yäj nadäwut yäŋpäŋ manbiŋam ɻo kudän täŋpäŋ tamitat. **14 *** Täŋpäkaŋ nin ɻode nadäkamäŋ; Nin imaka Anututä gäripi nadäk täyak unita yäŋapinawä, u burení api nadäŋ nimek. Üde nadäk täkamäŋ unita Anutu dubiniken kuŋkaŋ imaka kubä yäŋapikta nämo umuntäne. **15** Nämo! Kadäni kadäni yäŋapiŋitna nadäŋ nimik täyak. Unita ɻode burení nadäkamäŋ; Imaka u ba unita yäŋapik täkamäŋ uwä burení nimik täyak.

16 * Täŋpäkaŋ gäk äbot täŋpani notkapak kubätä momi kumäkta biŋam ikek nämo udewani täŋirän kaŋpäŋä täŋkentäŋ imikta Anutu-ken yäŋapiwen. Yäŋapiŋiri Anututä momini peŋ imiŋpäŋ irit säkgämän imek. Äma momi genita biŋam nikek udewani täk täkaŋ unita nämo yäyat. Nadäkaŋ? Momi kumäkta biŋam ikek kubägän itak unita äma

* **5:12:** Jon 3:36 * **5:13:** Jon 20:31 * **5:14:** Jon 14:13, 16:23;
1Jo 3:21-22 * **5:16:** Mat 12:31

momi u täjpani täjkentäj imikta Anutu-ken nämo yäjapiwen. ¹⁷ Kädet wakiwaki u kudup momi ubayän. Täj, momi ätu kumäkta biŋam nikek nämo.

¹⁸* Nin ɻode nadäkamäj; Anutu täjо nanakiye burenitä gwäk pimiŋpäj momi nämo täk täkaŋ. Nämoinik, Anutu täjо Nanaki Jesutä watäni it yämiŋirän Täjpäwak Mähemitä äma u täga nämo däpek. ¹⁹* Täjpäwak Mähemitä kome pähap ɻo kanjiwat täyak upäŋkaŋ ninä Anututa biŋam burenitkamäj yäj nadäk täkamäj. ²⁰* Täjkaŋ ɻode nadäk täkamäj; Anutu täjо Nanakitä äbä nadäk-nadäknin täjо yäma dät nimiŋkuko unita Anutu Bureni-inik it nimitak yäj nadäk täkamäj. Täjpäj Anutu Bureni ba Nanaki Jesu Kristo-kät kwasikotpäj kuŋat täkamäj. Uwä Anutu Bureni-inik, Irit Tärek-täreki nämo unitäjо mähemi.

²¹* Unita nanaknaye, in anutu jopita mäde ut yämiŋpäj yabäj umuntan päŋku injingän it täkot. Ugän.

* **5:18:** 1Jo 3:9; Jon 17:5 * **5:19:** 1Jo 4:6 * **5:20:** Jon 17:3

* **5:21:** 1Ko 10:14

Anutu Täŋo Man

The New Testament and portions of the Old Testament in the Tuma-Irumu Language of Papua New Guinea Nupela Testamen na sampela Olpela Testamen long long tokples Tuma-Irumu long Niugini

copyright © 1997, 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuma-Irumu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

914cbf46-f59a-54d1-b209-0f763534edb5